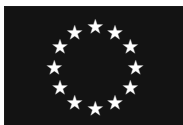

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie verzoekschriften

10.06.2008

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 0613/2007, ingediend door Robert Houliston (Britse nationaliteit), gesteund door 5 medeondertekenaars, over belemmeringen van de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraads- en Europese verkiezingen in Spanje

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener is lid van een politieke partij die opkomt voor de belangen van Europese burgers uit andere lidstaten die woonachtig zijn in Spanje. Hij beweert dat bij de meest recente gemeenteraadsverkiezingen op ernstige wijze inbreuk is gemaakt op het kiesrecht van duizenden EU-burgers. Met name bekritiseert hij nalatigheden en tekortkomingen van de kant van de autoriteiten van de gemeente Orihuela in de provincie Alicante met betrekking tot de nodige formaliteiten waaraan niet-Spaanse ingezetenen moeten voldoen om hun kiesrecht te kunnen uitoefenen (de kustplaats Orihuela heeft 20 000 inwoners, waarvan 60% Britten). Indiener wijst erop dat de stemgerechtigden voornamelijk gepensioneerden zijn, die ten dele gezondheidsproblemen hebben en soms ook geen Spaans spreken. Hij uit kritiek op wantoestanden van de kant van de lokale autoriteiten en de postdienst bij de verzending van aanmeldingsformulieren voor de verkiezingen aan de inwoners. 75% van de aanmeldingsformulieren is niet bij de geadresseerden aangekomen, doordat de post ofwel zoek is geraakt of fout was geadresseerd. Deze chaotische toestand, die ook een symptoom is van de overbebouwing in de gemeente, wordt veroorzaakt door gebrekkige controle door het lokale kiesbureau, dat volgens de ondertekenaars niet in staat bleek de kiesgerechtigden de nodige hulp te verlenen toen zij persoonlijk kwamen opdagen om zich in het kiesregister te laten inschrijven. Blijkbaar hadden kiezers ook te kampen met taaldrempels en logistieke problemen die hen er ten onrechte van weerhielden beroep aan te tekenen. Als gevolg hiervan was slechts 10% van de kiesgerechtigde EU-burgers in het lokale kiesregister ingeschreven, waardoor een derde van de lokale bevolking niet naar behoren is vertegenwoordigd in de nieuwe gemeenteraad. Indiener verzoeken het Europees Parlement in actie te komen om bureaucratische hinderpalen uit de weg te ruimen die leiden tot discriminatie van burgers uit andere lidstaten die gebruik willen maken van hun in de Gemeenschapswetgeving verankerde

CM\853653NL.doc

PE407.957v02-00

kiesrecht.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 5 november 2007. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 192, lid 4 van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 10 juni 2008.

"De indieners beklagen zich over het feit dat de autoriteiten van de gemeente Orihuela (Spanje) de kiesrechten hebben geschonden die krachtens artikel 19, lid 1 van het EG-Verdrag toekomen aan burgers van de Unie die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn.

Volgens de indieners is een zeer groot percentage van de aanmeldingsformulieren, die de gemeente voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen van mei 2007 aan de lokale kiezers had verzonden, niet bij de geadresseerden aangekomen. Van de 16 000 verstuurd aanmeldingsformulieren kwamen 12 300 terug zonder besteld te zijn, doordat de gemeente de correspondentie verkeerd had geadresseerd. Met het oog op het grote aantal formulieren dat de bestemming niet bereikte, besloten de autoriteiten de aanmeldingsformulieren een tweede keer te verzenden.

De indieners beweren dat het grote aantal niet-bestelde formulieren te wijten is aan het wanbeheer van officiële adressen in Orihuela. Er bestaan volgens hen enorme discrepanties tussen de officieel gebruikte urbanisatienamen en de eigenlijke namen die op postkantoren herkend kunnen worden.

De indieners erkennen dat inschrijving in het kiesregister voor de gemeenteraadsverkiezingen niet uitsluitend mogelijk is per post, dat wil zeggen door het ingevulde aanmeldingsformulier terug te sturen naar de autoriteiten. Men kan zich ook laten registreren door zich *persoonlijk* te vervoegen bij de bevoegde diensten en het aanmeldingsformulier in te vullen.

In artikel 19, lid 1 van het EG-Verdrag wordt bepaald dat een burger van de Unie die woonachtig is in een lidstaat waarvan hij of zij geen onderdaan is, actief en passief kiesrecht heeft bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat waar hij/zij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die lidstaat.

In artikel 7, lid 1 van Richtlijn 94/80 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van deze rechten, wordt bepaald dat kiezers bij de gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat waar zij verblijven van hun kiesrecht gebruik kunnen maken, indien zij hun wens daartoe kenbaar hebben gemaakt.

In de richtlijn wordt echter geen specifieke omschrijving gegeven van de administratieve procedure voor het inschrijven van Gemeenschapskiezers, noch van de wijze waarop de EU-burger blijk kan geven van zijn/haar wens om het kiesrecht uit te oefenen. Het staat de lidstaten vrij om de specifieke regels vast te stellen die afdoende werkzaam moeten te zijn.

In het onderhavige geval lijkt er sprake te zijn van twee manieren waarop de wens om te stemmen kenbaar kan worden gemaakt. Ten eerste hebben EU-burgers de mogelijkheid om de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van verblijf persoonlijk te verzoeken om inschrijving in het kiesregister. Deze procedure wordt in de lidstaten op brede schaal toegepast. Wanneer deze procedure naar behoren functioneert en dezelfde voorwaarden voor EU-burgers en voor

nationale kiezers hanteert, kan zij worden beschouwd als een correcte invulling van de stemrechten die het EG-Verdrag toekent aan EU-burgers. De tweede manier bestaat uit het versturen van inschrijfformulieren. De richtlijn verplicht de lidstaten niet om de burgers in kwestie voor dit doel persoonlijke brieven te sturen.

Het feit dat de door de gemeente Orihuela verstuurd inschrijfformulieren niet alle communautaire kiezers hebben bereikt aan wie zij waren geadresseerd, vormt onder deze omstandigheden niet per se een beletsel om gebruik te maken van het stemrecht, aangezien er een alternatieve methode was.

Na onderzoek van de kwestie zoals die door de indieners is voorgelegd, heeft de Commissie geen schending van de desbetreffende communautaire wetgeving door de gemeente Orihuela kunnen vaststellen.

In verband met het meer algemene onderwerp van informatieverstrekking aan in Spanje woonachtige EU-burgers over hun kiesrecht, heeft de Commissie in haar verslagen van 30/5/2002 over gemeenteraadsverkiezingen¹ en van 12/12/2006 over de EP-verkiezingen van 2004² geconcludeerd dat de Spaanse autoriteiten, naast de individuele brieven, tv- en radiocampagnes hebben gelanceerd, brochures hebben verspreid en websites hebben geopend om het kiesrecht onder de aandacht te brengen.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2007 heeft de Spaanse minister van Binnenlandse Zaken een campagne gevoerd via tv- en radiospotjes waarin burgers van de Europese Unie werden geïnformeerd over hun recht deel te nemen aan deze verkiezingen. Tevens werden zij geattendeerd op een specifiek telefoonnummer waar verdere informatie kon worden verkregen. Daarnaast gaf de Engelstalige website van het Bureau kiesregistratie gedetailleerde informatie aan stemgerechtigden over de wijze waarop zij van hun rechten gebruik konden maken.

De Commissie zal in haar komende verslagen over de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen blijven volgen hoe de lidstaten effectieve informatie over deze onderwerpen verstrekken."

4. Aanvullend antwoord van de Commissie, ontvangen op 13 januari 2011

In aanvulling op het voorgaande bericht over deze petitie deelt de Commissie de Commissie verzoekschriften mee dat het laatste verslag over de uitvoering van richtlijn 94/80 (deelname van EU-burgers aan gemeenteraadsverkiezingen in hun lidstaat van verblijf) in 2002 is goedgekeurd, en gevonden kan worden onder de volgende link:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0260:EN:NOT>

Het volgende verslag hierover zal in 2011 verschijnen.

¹ COM/2002/260.

² COM/2006/790.

Wat betreft deelname van EU-burgers aan Europese verkiezingen: het verslag over de Europese verkiezingen dat op 27 oktober 2010 tegelijkertijd met het rapport over vorderingen op weg naar een echt EU-burgerschap 2007-2010 (COM (2010) 602) is goedgekeurd evalueert de uitvoering van deze rechten, en geeft aan welke verdere stappen vereist zijn.

Deze verslagen kunnen via de volgende link opgevraagd worden:

http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V5&T2=2010&T3=603&RechType=RECH_naturel&Submit=Search